

در جست وجوی همسر همسان

معصومه فرمانی کیا

گزارش روز

تا همین چند سال پیش، ازدواج ها به صورت کاملاً سنتی انجام می شد و واسطه ها و معرف ها مهم ترین نقش را در به هم رساندن دو جوان بر عهده داشتند. تقریباً همه آن هایی که این نقش را ایفا می کردند،

اعتقاد داشتند محرم کردن و به هم رساندن دو جوان اجراء خرومی دارد و به همین خاطر غالباً در روزه ها و مراسم عمومی چشم نیز می کردند تا دخترهای دم بخت از چشمشان پنهان نمانند. شاید هیچ کدام از آن ها تصور نمی کردند چند سال بعد جوانان برای حساس ترین اتفاق زندگی شان از اینترنت و فضای مجازی کمک بگیرند. استقبال جوانان از این فضا روز به روز قوت بیشتری گرفت

و به شیوه های متفاوت و تازه ای ختم شد. شکل گیری سایت هایی به نام همسر یابی و جذابیت رابطه گرفتن و صحبت کردن دو جنس مخالف قنار در دل خیلی ها آب کرد و روش قارچ گونه این سایت ها را دامن زد. گرچه گاهی به برخی از افراد، برای پیدا کردن شریک زندگی کمک می کرد و کارشان راحت می شد، اما به همان نسبت مشکلات زیادی را خلق می کرد که بیشتر دامن گیر دخترهای

جوان و حتی خانم های مطلقه می شد. شکایت های متعدد در این زمینه گواه این موضوع است و زنگ هشدار را به صدا آورده که اگر قرار است یک زندگی سالم و پایدار داشته باشید، با چشم و گوش بازتری پایه این میدان بگذارید. به همین دلیل مسئولان به فکر شیوه های قابل اعتمادی افتادند و این شد که مراکز همسان گزینی پا گرفت.

۱۴ مرکز همسان گزینی دارای مجوز

بحث مجوز دادن به این مراکز است. البته علاوه بر وزارت ورزش و جوانان، مراکز همسان گزینی باید از سوی سازمان تبلیغات اسلامی نیز تأیید شوند و به همین خاطر افراد می توانند به این مجموعه ها اعتماد و اطمینان کنند. دغدغه این مسئول هم شباهت زیادی به نگرانی دیگر متولیان حوزه جوانان دارد، وقتی تأکید می کند جوانان باید نسبت به آفت های ارتباطی و اکسینه شوند و به نظر می رسد اگر دختر و پسر در یک محیط تحت کنترل و زیر نظر خانواده ها با هم ارتباط برقرار کنند و آموزش و مهارت های لازم را برای تشکیل زندگی فرابگیرند، این مسئله به پایداری زندگی ها کمک خواهد کرد و آمار طلاق کاهش می یابد.

او تأکید می کند این استانداردهایی که گفته شد، در مراکز همسان گزینی رعایت

وزارت ورزش و جوانان چند سالی است طرحی را در حال اجرا دارد که به تشکیل و ثبات زندگی تازه شکل گرفته کمک می کند. روایت بیشتر این جریان را از زبان یکی از مسئولان بخوانید. سید جلال حقیرالسادات، معاون جوانان اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، در این باره می گوید: این مجموعه در کنار فعالیت های متعددی که دارد، به دنبال این است که بسترهای مناسب ازدواج دائم را آماده کند و سرو سامان بخشد. به همین منظور از سال ۱۴۰۰ هم زمان با قوت گرفتن طرح جوانی جمعیت، ایجاد مراکز همسان گزینی نیز مورد توجه قرار گرفت و اکنون چهارده مرکز همسان گزینی در استان مجوز گرفته اند که بیشتر آن ها در مشهد مشغول فعالیت اند.

او ادامه می دهد: در حقیقت یکی از مصاده های قانونی جوانی جمعیت

ازدواج آگاهانه

با آموزش دیدن و کسب مهارت های لازم و بعد هم وصلت با هم، وارد مرحله جدیدی از زندگی می شدند، از نتیجه این جریان لذت می بردم. حقیقتاً وقتی از نزدیک شاهد بودم کم کم بار آن همه فضا های روانی شان کم می شود و دوباره می خندند، شادی اش وصف نشدنی بود. اصلاً چشم داشت مادی هم نداشتم. می توان گفت فعالیتیم را از همان سال ها به صورت غیر رسمی شروع کردم؛ اما با شکل گیری این مراکز تصمیم گرفتم به صورت رسمی این کار را ادامه دهم و دانش و تخصصی را که دارم به منظور پیشبرد کار دیگران استفاده کنم.

او توضیح می دهد: در حقیقت وظیفه ما این است که کار و روند ازدواج را تسهیل

کنیم، اما عجله ای برای انجام این کارها نداریم. شخصاً معتقدم بهتر است کار دیر انجام شود، اما به نحو مطلوب و شایسته. به همین منظور افراد بعد از ثبت نام در این مراکز باید مراجع حضور داشته باشند و در چند مرحله ارزیابی شوند؛ تست شخصیت شناسی و مزاج شناسی و ... سراج توضیح می دهد: فرایند کاری ما طولانی است و گاهی چند ماه زمان می برد تا مشخص شود دو گزینه مناسب زندگی هم هستند یا نه و البته باید بگویم حضور و مشارکت خانواده ها الزامی است و در این میان مشاوران هم حضور دارند و اگر احساس کنند خانواده ها نیاز به راهنمایی بیشتر دارند، همراهی شان می کنند.

شیرینی پس از تلخی

از همسر اولم روزهای تلخی داشتم؛ خیلی تلخ، سخت و تمام نشدنی. فکر نمی کردم دوباره بخواهم ازدواج کنم. به شدت ترسیده بودم تا اینکه یکی از دوستان این مرکز را به من معرفی کرد. او ادامه می دهد: اولش برای اینکه حالم کمی عوض شود، به مرکز آمدم، اما کم کم با مشاوره های کارشناسان ترغیب شدم کنار کسی قرار بگیرم که به عنوان شریک

۳۸ ساله است. چند ماه قبل و از طریق یکی از مراکز همسان گزینی شریک زندگی اش را پیدا کرده است و به قول خودش از شادی در پوستش نمی گنجد. البته شاید بخشی از این حس دلچسب به شکست تلخی برمی گردد که پشت سر گذاشته است. اسمش را که می پرسیم، می گوید: چه فرقی دارد نام و شهرتم چه باشد. مهم این است که بعد از جدایی

به اشتراک گذاشتن یک تجربه

خود را با خانواده مطرح می کردند، اما من که تحصیل کرده رشته روان شناسی بودم، مصمم بودم شریک زندگی ام را آگاهانه انتخاب کنم و به همین خاطر از پیشنهاد یکی از دوستان برای مراجعه به مرکز همسان گزینی استقبال کردم. به گفته خودش مشاوره نقش خیلی مهمی در زندگی اش دارد و از وقت و هزینه زیادی که در این زمینه صرف کرده است، اصلاً پشیمان نیست؛ زیرا این مشاوره ها را در تحکیم پایه های

مهلا کرمانی نیز که از طریق مرکز سراج ازدواج کرده است و شش ماه از وصلتش می گذرد، گویا از زندگی جدیدش کاملاً راضی است. او دعوت مان را برای گفت و گو به این دلیل می پذیرد که با به اشتراک گذاشتن تجربه اش، شاید دیگران هم گزینشی آگاهانه داشته باشند. مهلا خانم این طور بیان می کند: هر دختر خانمی گزینه های متفاوتی را به عنوان خواستگار دارد. برای من هم همین طور بود و افراد زیادی درخواست

فرهنگ سازی برای مشاوره

تشکیل زندگی رسیده است، از این طریق اقدام کنم و همه مراحل را که لازم بود، گذراندم و بعد با حضور خانواده ها قرار ملاقات گذاشته شد و ادامه ما چرا که به وصلت ما ختم شد.

مریم خانم اعتقاد دارد: فرهنگ سازی برای استفاده از خدمات مشاوره ای در جامعه ما کم است و حتی

خانواده های به اصطلاح روشنفکر هم حاضر نمی شوند برای این موضوع هزینه کنند. در حالی که ازدواج یکی از مهم ترین مقوله ها برای اجتماع ماست. اگر خانواده ای سالم و شاد زندگی کند، ما جامعه ای با نشاط خواهیم داشت و باید یاد بگیریم برای هر کاری به متخصص خود آن موضوع مراجعه کنیم.

مرکزی برای دانشجویان

مهدی غلامی مقدم، دبیر ستاد ازدواج دانشجویان استان و مدیر مرکز همسان گزینی خشت اول، هم همان ابتدای کلامش تأکید می کند: هدف از شکل گیری این مرکز، ازدواج به هنگام، پایدار و آسان است و تقریباً از هفت سال پیش در دانشگاه علوم پزشکی مشهد پا گرفته است. اوایل به صورت تلفنی بود و بعد ها به صورت افزار فعالیتش را ادامه داد و تاکنون خیلی از دانشجویان جوان در مقاطع مختلف تحصیلی را به وصال رسانده است.

غلامی می گوید: یکی از فعالیت های مؤثر در حوزه دانشگاه های امروز فراهم کردن مقدمات ازدواج است که به یقین یکی از ضروریات های زندگی هر جوانی است و باید با قوت بیشتری ادامه پیدا کند و فراگیر شود. خوشبختانه هم این مراکز روبه توسعه هستند و هم کارشناسان و مشاوران مرکز با تجربه بیشتری کار وصلت و به هم رساندن دو جوان را پیگیری می کنند. او ادامه می دهد: متقاضیان شرکت کننده در این مرکز دانشجویان ۱۸ تا ۲۵ ساله هستند، هر چند برخی از فارغ التحصیلان هم به ما مراجعه می کنند و مراجعان ما تا طیف سنی سی سال را شامل می شوند. صحبت های غلامی هم مشابه دیگر مسئولان است و تکمیل کننده و پایان گزارش ما: این مراکز برای کسانی که به دنبال ازدواج موقت و دوست یابی هستند، جایی ندارد.

ازدواج زیرپله ای

او تعبیر جالبی دارد که از آن به «ازدواج زیرپله ای» یاد می کند و می گوید: این مقوله هم شبیه مشاغل است که مجوزی برای کار ندارند و معمولاً نیازمند گرفتن مجوز و رعایت کردن قوانین و ضابطه نیستند. دو نفر همدیگر را در خیابان کافه و ... می بینند و خانواده ها واسطه وصلت و به هم رسیدن این دو نفر می شوند و تنها با چند جلسه صحبت کردن یا به وادی میدانی به نام زندگی می گذارند که تازه بعد از قرار گرفتن در کنار هم ناسازگاری هایشان آشکار می شود؛ اینکه آقا بدبین و شکاک است یا فرضاً خانم بیماری افسردگی داشته است و ... نمی گذارد حلاوت یک زندگی سالم و آرامش کنار هم بودن را بچشند و گاه خیلی زود و در همان سال های اول تصمیم می گیرند از هم جدا شوند، اما با مراحلی که در این مراکز می گذارند و شناختی که از هم پیدا می کنند، مشکلات بعد از ازدواج کاهش پیدا می کند.

به گفته سراج، افرادی که از طریق این مراکز قصد دارند شریک زندگی شان را انتخاب کنند، باید همه مراحل (آزمون تست شخصیت شناسی، مزاج شناسی و ...) را بگذرانند و در نهایت کسانی کنار هم قرار می گیرند که مشابهت زیادی به هم دارند و معمولاً ۷۰ درصد از این ازدواج ها موفقیت آمیز است.

سراج درباره هزینه خدمات مرکز همسان گزینی خود نیز می گوید: افراد مراجعه کننده باید در قبال همه خدمات مرکز ۹۰۰ هزار تومان هزینه کنند و امیدواریم پای حمایت های دولتی هم به این مجموعه ها باز شود.